

SDU International Journal of Educational Studies

Views of Teacher Candidates towards Using Facebook in Instructional Technologies and Material Design Course

Adile Aşkı Kurt, Özge Özer
Anadolu University

To cite this article:

Kurt, A.A. & Özer, Ö. (2015). Views of teacher candidates towards using Facebook in instructional technologies and material design course. *SDU International Journal of Educational Studies*, 2(2), 80-91.

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersinde Facebook Kullanımına İlişkin Görüşleri

Views of Teacher Candidates towards Using Facebook in Instructional Technologies and Material Design Course

Adile Aşkım Kurt*, Özge Özer
Anadolu Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin bir parçası olarak kullanılan Facebook kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Katılımcılarını 2014-2015 bahar döneminde Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersini alan 87 öğretmen adayının oluşturduğu bu çalışma nitel araştırmaya uygun olarak olgu bilim deseninde düzenlenmiştir. Araştırma verileri, yapılandırılmış görüşme tekniklerinden açık uçlu anket ile toplanmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları çevrimiçi danışmaya ilişkin öğretim elemanına hızlı ve kolay ulaşabildiklerini, istenilen bilgiye çabuk ulaşabildiklerini, dersle ilgili bilgilerden haberdar olduklarını aynı zamanda hızlı dönüt alabildiklerini belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğretmen adayları çevrimiçi danışma sırasında aldıkları dönütlerin, hızlı olduğunu, sorunlarını çözmeye yardımcı olduğunu ve hatalarını görmelerine yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları öğretim elemanı ile olan iletişimlerine ilişkin uygulama sayesinde kolay iletişim sağladıklarını bu durumun öğrenci-öğretim elemanı arasında samimiyet ve zamandan tasarruf sağladığını dile getirmişlerdir. Facebook grubunda paylaşılan bilgilerden yararlanma durumlarına bakıldığında en çok dersin içeriği ile ilgili bilgilerden yararlandıkları bunu sırasıyla örnek materyaller ve ödevlerle ilgili hatırlatmaların izlediği görülmüştür. Öğretmen adaylarının öğretmenlik yaşantılarında Facebook kullanmaya ilişkin görüşleri incelendiğinde büyük çoğunluğunun bu tür uygulamaları kullanmayı düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersi, Facebook, Öğretmen adayları

Abstract

The study aims to determine the views of teacher candidates towards using Facebook as a part of the course of Instructional Technology and Material Design. The study designed as a qualitative study, conducted in line with phenomenological design. Participants of the research were 87 teacher candidates who took Instructional Technology and Material Design course in the Education Faculty of Anadolu University in the academic year of 2014-2015 spring term. The data of the study was collected through structured interviews with open-ended questionnaire. According to the findings of the research, it was concluded that teacher candidates' views on the use of Facebook application in the teaching-learning process were positive. Teacher candidates stated that; they had quick and easy access to their instructor, reached the needed information quickly, they were aware of information related to the course. At the same time teacher candidates stated that during the online consultation they received quick feedback which helped them to see their errors and solve their problems. Teacher candidates expressed that they allowed easy communication with their instructor through the application and it caused intimacy between

* İletişim: Adile Aşkım Kurt, Anadolu Üniversitesi, Türkiye, aakurt@anadolu.edu.tr

student and instructor and saved time. When the benefit status of information shared on the Facebook group was considered, it was revealed that teacher candidates most benefited from the information given about the content of the course followed by material examples and reminders about homework. It was also found that majority of teacher candidates intend to use such applications during their teaching process.

Key words: Instructional Technology and Material Design course, Facebook, Teacher candidates

GİRİŞ

Sosyal ağ kavramı günümüzde bireylerin duygu, düşünce ve bilgilerini internet ya da bir başka ağ üzerinden yayımlayarak, birbirleriyle iletişime ve etkileşime geçtikleri sosyal ortam olarak tanımlanabilmektedir (Majahan, 2009). Kullanıcılar sosyal ağlar aracılığıyla arkadaş edinebilmekte, ilgi duydukları konularda topluluklara üye olabilmekte (Çam ve İşman, 2013), iletişim kurabilmekte, eğlenceli vakit geçirebilmektedir (Özbay, 2015). Ayrıca kullanıcılar sosyal ağlar aracılığıyla güncel haberleri takip ederken, birbirleriyle iletişim kurma, eğlenme, bilgi paylaşma gibi etkinlikleri yerine getirebilmektedirler. Bunların yanısıra sosyal ağlar (Yapıcı ve Hevedanlı, 2014); öğrencilerin kendi profillerini oluşturmalarına, video, metin, resim ve ses gibi çokluortam öğelerinin kullanımıyla etkili öğretimsel ortam oluşturulmasına, öğrencilerin içeriği hem tüketip hem de üretmelerine, anında mesaj olanağı sunması ile dönüt sağlama ve etkili iletişim olanakları sunmalarına, ilgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulan gruplarda bilgi, düşünce ve kaynak paylaşımı olanakları sunmalarına, bireylerin kendi dünyalarını oluşturmalarına olanak sağlar.

Ajjan ve Harsthone (2008), sosyal ağlar gibi araçların öğrenci öğrenmelerini arttırdığını, öğrenci-öğrenci ve okul-öğrenci arasında etkileşim sağladığını, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiğini, öğrencilerin derslere ilişkin memnuniyetlerini arttırdığını ve bu araçların derslere entegrasyonun kolay olduğunu ortaya koymuşlardır.

Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran (2010) çalışmalarında; Facebook, Twitter ve Flickr gibi sosyal ağların eğitim süreçlerinde farklı şekillerde kullanımlarına ilişkin yapılan araştırmalar ve önerileri ele almışlardır. Sosyal ağların birçok özelliği ve olanaklarının olması öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirliğine dayalı öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretici ve öğrenci-içerik etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda destek olduğunu belirtmişlerdir.

Sosyal ağlar içerisinde en çok tercih edileni ve kullanılanı Facebook'tur Sosyal ağlar içerisinde en çok tercih edileni ve kullanılanı Facebook'tur (Lenhart, 2015; Sareah, 2015). Facebook aylık 1 milyar 440 bin aktif üye ve günlük 1 milyar kullanıcıya sahiptir ve bu oran her geçen gün artmaktadır (sosyalmedya.co, 2015). 2013 verilerine göre ülkemizde Facebook kullanıcılarının yaklaşık 1/3'ünü (%33) yükseköğretim kurumlarına devam eden öğrencilerinde içinde olduğu 18-24 yaşındaki bireyler oluşturmaktadır (SocialBakers, 2015). Ülkemizde sosyal ağ kullanıcıların en çok tercih ettiği (%26) ortam olan Facebook'un etkileşim potansiyeli, çok amaçlı araçları ve çok sayıdaki kullanıcısı (Kert ve Kert, 2010), eğitimcilerin de dikkatini çekmiş ve öğretme-öğrenme sürecinde kullanımı sıkça araştırma konusu olmuştur. Nitekim Facebook öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretici etkileşimi sağlanırken, öğrencilere öğrencileriyle ödevler, etkinlikler ve kaynakların paylaşımı gibi konularda iletişim kurma olanağı sağlamakta, öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretici arasında anlık görüşmeler yapılarak, hızlı dönüt verilebilmektedir (Ekici ve Kızılcı, 2012).

İşman ve Albayrak'ın (2014) gerçekleştirdikleri çalışmada "Okullarda Yönetim Bilişim Sistemleri" dersine yönelik bir Facebook grubu kurulmuş ve bu grupta ders ile ilgili bilgi-doküman paylaşımı ve duyurular yapılmış aynı zamanda öğrenci sorunlarının karşılıklı yazışarak çözülmesi sağlanmıştır. Uygulama sonunda 23 öğrencinin Facebook grubunun eğitim açısından etkililiği ile ilgili görüşleri yarı yapılandırılmış görüşmeler ile alınmıştır. Araştırmada öğrencilerin Facebook grubunu aldıkları ders açısından kullanışlılık, grup çalışmasına katkısı, duyuruların takibi, daha fazla insana erişim

açısından yararlı buldukları, bunun yanında grubun getirdiği bazı sınırlılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Keleş ve Demirel (2011) gerçekleştirdikleri araştırmada “Bilgisayar Destekli Fizik” adlı Facebook grubu kurulmuş, öğrenciler bu grupta ders ödevlerini paylaşmış ve birbirlerinin ödevlerine, öğretim elemanı da öğrenci ödevlerine yorumlar yapmıştır. Uygulama sürecini öğrencilerin birbirleriyle, öğretim elemanı ile ve dersin içeriğiyle etkileşimleri açısından incelemeyi amaçlayan çalışmada 44 öğrencinin görüşleri açık uçlu anket aracılığıyla alınmıştır. Araştırma sonuçları Facebook ile desteklenen dersin; paylaşımı ve yardımlaşmayı artırma, öğretim elemanına ulaşma, içeriği görselleştirme gibi yönlerden öğrenciye kolaylık sağladığını ancak bu konularda olumsuz düşünen öğrencilerin de bulunduğunu göstermiştir.

Selwyn (2007) 909 öğrenciyle gerçekleştirdiği çalışmada öğrencilerin Facebook kullanım amaçlarını, Facebook kullanımının üniversite eğitime etkisini ve öğrencilerin Facebook duvarlarını incelemiştir. Araştırmada Facebook’un öğrencilerin akademik tartışmalar ve eğitimcilerine karşı yaşadıkları rol karmaşasının üstesinden gelmede yardımcı olduğu, öğrenci-öğretici etkileşimi ile ilgili olarak öğrencilerin, öğretim elemanı ile Facebook grubu üzerinden kurdukları etkileşimleri hakkında olumlu görüşlere sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Benzer şekilde Baran’da (2010) çalışmasında öğrencilerin birçoğunun, Facebook’un öğretim elemanı ile iletişim halinde bulunmasına yardımcı olduğuna ilişkin olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ekici ve Kıyıcı (2012) deneysel desende gerçekleştirdikleri çalışmalarında Facebook kullanan deney grubu öğrencilerinin akademik olarak geleneksel yöntemle öğrenim gören kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Pollara ve Zhu (2011) çalışmalarında Facebook kullanımının öğretici ve öğrenen arasındaki iletişimi olumlu etkilediği, öğrencilerin Facebook kullanarak daha çok öğrendikleri ve farklı eğitsel amaçlarla Facebook kullanmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Mazman (2009) ise gerçekleştirdiği araştırmada sonucunda Facebook’un eğitsel bağlamda kullanımını ortaya koyan yapıları açıklamaya çalışmış ve özellikle Facebook’un aktif kullanıcılarını oluşturan lisans öğrencileri ile çeşitli derslerin belirli boyutlarının sosyal ağ üstünde yürütülerek öğrenmelerin incelenmesi gerekliliğini vurgulamıştır.

Madge, Meek, Wellens ve Hooley (2009) üniversite Facebook ağına önceden kayıt olmanın, sosyal ağlara sonradan kayıt olmayı nasıl etkilediği konusunda yaptıkları çalışmada, Facebook sosyal ağının üniversite hayatına öğrencilerin yerleşmesinde “sosyal birleştirici” olduğu, öğrencilerin Facebook’u daha çok sosyal amaçlar için kullandıkları bazen öğrenme amaçlı kullandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ross ve arkadaşları (2009) çalışmalarında Facebook kullanımının öğrenci motivasyonunu artırdığını dile getirmişlerdir. Muñoz ve Towner (2009) öğrenciler için konulara uygun resimlerin, mesajların, derslere ait ödevlerin, olayların ve uygulamaların Facebook sosyal ağında eğitim amaçlı kullanılacağı belirtmişlerdir. Bosch (2009) ise, gerçekleştirdiği çalışmada öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımının eğitsel mikro toplulukların oluşturulması gibi yararlarının yanı sıra bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı, erişim, uygun zaman gibi bazı sınırlılıklarının olduğunu vurgulamıştır.

Bu araştırmada Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim görmekte olan 2. sınıf 87 öğretmen adayının Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersinde Facebook kullanımına yönelik görüşleri alınmak istenmiştir. Araştırma sürecinde ders örgün öğretim sistemi içinde yürütülmüştür. Buna ek olarak dersi yürüten öğretim elemanı Facebook’taki kendi hesabı üzerinden öğretmen adaylarını ekleyerek her sınıf için bir Facebook ders grubu oluşturmuştur. Oluşturulan Facebook grup sayfasında 14 hafta boyunca örgün eğitim çerçevesinde işlenen ders sonrasında dersle ilgili bilgileri, ders notlarını, öğrenciler için önemli belgeleri, örnek öğretim materyallerini paylaşmıştır. Ayrıca uygulamalı olarak yürütülen ders için Facebook üzerinden çevrimiçi danışma hizmeti vermiştir. Öğretmen adayları istedikleri zaman diliminde öğretim elemanı ile iletişime geçerek ders ve hazırladıkları öğretim materyalleriyle ilgili soru sorabilmiş ve görselleri paylaşabilmişlerdir. Bunun yanı sıra dersin uygulamalı olan bölümünde, uygulamayı yapan öğretmen adaylarının öğretim materyallerinin fotoğrafları Facebook grupları üzerinden düzenli olarak paylaşmıştır.

Gerçekleştirilen uygulama doğrultusunda bu araştırmanın amacı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin bir parçası olarak kullanılan Facebook kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Öğretmen adaylarının;

1. öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin genel görüşleri nelerdir?
 - a. çevrimiçi danışma ile ilgili görüşleri nelerdir?
 - b. yüzyüze ve çevrimiçi danışma tercihlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
 - c. çevrimiçi danışmada aldıkları dönütlere ilişkin görüşleri nelerdir?
 - d. Facebook kullanımında öğretim elemanı ile olan iletişimlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
 - e. Facebook'ta paylaşılan bilgilerden yararlanma durumları nedir?
 - f. öğretmenlik yaşamlarında Facebook kullanmaya ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersinde Facebook kullanımına yönelik görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı araştırmada olgu bilim deseni kullanılmış ve araştırmacılar tarafından hazırlanan yedi açık uçlu sorudan oluşan bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form üç alan, bir dilbilgisi uzmanının görüşlerine sunulmuş, uzmanlardan gelen dönüt ve düzeltmelerden sonra forma son hali verilmiştir. Hazırlanan form dersin Facebook grupları üzerinden öğretmen adaylarına sunulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin özellikler

Değişken	Düzye	n	%
Cinsiyet	Kadın	76	87,4
	Erkek	11	12,6
	Toplam	87	100
Öğrenim Gördüğü Program	İngilizce Öğretmenliği	27	31,1
	Okulöncesi Öğretmenliği	19	21,8
	Resim-İş Öğretmenliği	17	19,5
	Almanca Öğretmenliği	11	12,6
	Fransızca Öğretmenliği	10	11,5
	Beden Eğitimi Öğretmenliği	3	3,5
	Toplam	87	100
Facebook Kullanma Durumları	Kullandım	35	40,2
	Kullanmadım	52	59,8
	Toplam	87	100

Araştırmaya 76 kadın 11 erkek olmak üzere 87 öğretmen adayı katılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik alanlarına göre dağılımları İngilizce-27, Okulöncesi-19, Resim İş-17, Almanca-11, Fransızca-10 ve Beden Eğitimi-3'tür. Öğretmen adaylarının 35'i daha önce derslerinde Facebook kullanırken 52'si kullanmamıştır.

Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımına göre analiz edilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüşüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtılabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu süreçte her soruya ilişkin öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar kendi içinde kodlanmıştır. Elde edilen temalar kavramsal olarak yeniden incelenmiş, benzerlik ve farklılıkları saptanmış, birbiriyle ilişkili olan temalar bir araya getirilerek ana temalar oluşturulmuştur. Temalar

doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırmanın güvenilirlik çalışmasını yapabilmek için analizler iki araştırmacı tarafından da ayrı ayrı yapılmıştır. Daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek her soruya ilişkin oluşturdukları temaları, alt tema ve kodları alıntılarıyla birlikte incelemişler, tartışmalı kod ve temaları belirlemişlerdir. Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenilirlik formülü kullanılarak araştırmanın güvenilirliği olarak kabul edilen uyum yüzdesi her bir soru için %80'inin üzerinde hesaplanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın amaçları doğrultusunda öğretmen adaylarının açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar araştırmacılar tarafından temalar altında toplanarak, frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Araştırmanın alt amaçlarından biri olan öğretmen adaylarının öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına yönelik görüşlerine ilişkin veriler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin görüşleri

Görüş	n	%
Olumlu Görüş		
1. Bilgiye ulaşmanın kolay olması	35	40.22
2. Öğretmene ulaşmanın/ iletişimin kolay olması	21	24.13
3. Öğrencinin işini kolaylaştırması	17	19.54
4. Daha az zamanda daha çok kişiye ulaşmayı sağlaması	11	12.64
5. Dönüt almanın kolay olması	9	10.34
6. Faydalı olması	9	10.34
7. Etkileşimi artırması	7	8.03
8. Teknoloji çağı olduğu için kullanılma gerekliliği	5	5.74
9. Öğrenciye okul dışında ulaşma olanağı sağlaması	2	2.29
10. Derse ilgiyi artırması	2	2.29
11. Dersle ilgili bilgi sahibi olmaya yardımcı olması	2	2.29
Olumsuz Görüş		
1. Etkili iletişimi zorlaştırması	8	9.19
2. Facebook kullanmayanların haberdar olamaması	5	5.74
3. Yanlış bilgi/ bilgi kirliliği oluşturması	3	3.44
4. Facebooka girmenin zaman kaybına yol açması	3	3.44
5. Başkasının emeğinin çalınmasına olanak vermesi	2	2.29
6. Kalabalık sınıflarda kullanımının zor olması	1	1.14

Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin olarak olumlu görüş belirtmişlerdir. Bilgiye ulaşımın kolay olmasına ilişkin görüş bildiren ÖA65 bu konudaki görüşünü "...bazı bilgilere evde de ulaşabiliyoruz. Aynı zamanda önemli bir bilgiyi sosyal ağ üzerinden tek tek değil de grup olarak bir kerede öğrenebiliyoruz" şeklinde dile getirirken ÖA26 "...dersin öğretmenine Facebook üzerinden ulaşmamız kolaylık sağlar" şeklinde öğretmene ulaşmanın kolay olduğunu vurgulamıştır. Öte yandan ÖA4 "...bu tarz sosyal ağlar yüzyüze iletişimin gelişmesini engelleyerek öğrencide çekingenliğin artmasına sebep olabilir" şeklinde yüz yüze iletişimin önemine dikkat çekmiştir. ÖA2 ise "tek olumsuz yönü Facebook kullanmayanların haberdar olmaması ve ulaşamaması" şeklinde Facebook hesabının olmamasına vurgu yaparak öğretme-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin olumsuz görüş bildirmiştir.

Araştırmanın bir diğer alt amacı olan çevrimiçi danışmaya ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri incelediğinde büyük çoğunluğunun olumlu görüş bildirdiği çok azının ise olumsuz görüş bildirdiği görülmüştür. Bu konuya ilişkin elde edilen görüşler Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Çevrimiçi danışmaya ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

Görüş	n	%
Öğretim elemanına hızlı ve kolay ulaşım	58	66.66
İstenilen bilgiye çabuk ulaşabilme	20	22.98
Yararlı bulma	14	16.09
Hızlı dönüt alma	11	12.64
Dersle ilgili bilgilerden haberdar olma	11	12.64
Derse hazırlıklı gelmeyi sağlama	4	4.59
Zamandan tasarruf	4	4.59
Güncel kalma	3	3.44
Öğrenciye ulaşmanın kolay olması	2	2.29
Yeteri kadar yararlanamama	2	2.29
Gönderilen görsellerle açıklayıcı cevapların alınması	1	1.14
Her ders için olma gerekliliği	1	1.14
Öğrenci-öğretmen ilişkisini kuvvetlendirme	1	1.14
Yanlışları düzeltme olanağı sağlama	1	1.14
Etkileşimi artırma	1	1.14
Facebook hesabı olmayanın işine yaramaması	1	1.14

Çevrimiçi danışmaya ilişkin öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu “dersle ilgili sorunlarda öğretim elemanına hızlı ve kolay ulaşım” vurgu yapmıştır. Bu konuya ilişkin görüş bildiren ÖA3 “İstediğimiz zaman danışmanımıza ulaşabilme fırsatı vardı” şeklinde, ÖA14 ise “istediğimiz zaman öğretim elemanına ulaşabilmemiz açısından çok önemli ve yararlı olduğunu düşünüyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmen adayları aynı zamanda istedikleri bilgiye çabuk ulaşabildiklerini dile getirmişlerdir. Bu konuda ÖA27 “kolay bilgiye ulaştık”, ÖA43 “Artık ders notları olsun, kaynaklara daha kolay ulaşabiliyoruz” şeklinde görüş bildirerek istedikleri bilgiye ulaştıklarına vurgu yapmışlardır. ÖA49 ise “Facebook hayatımızda büyük bir yer tutuyor. İster istemez her gün kontrol ediyoruz ve kullanıyoruz hatta o kadar çok kullanıyoruz ki mail adreslerimizden çok onlara bakıyoruz. Bu kadar çok kullanınca online danışma sistemi oldukça yararlı oluyor” şeklinde görüşünü dile getirerek uygulamanın yararına vurgu yapmıştır. Olumlu görüşlerin yanısıra bu uygulamadan yeteri kadar yararlanamadığına ilişkin görüş bildiren öğretmen adayları da bulunmaktadır. ÖA29 “Online danışma olmasına rağmen kullanmadım. Niye kullanmadım onu bende bilmiyorum”, ÖA77 “...Fakat biz öğrenciler olarak kendimiz sanırım yeterince ilgi göstermedik, daha fazla yararlanabilirdik” şeklinde uygulamadan yararlanamadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının çevrimiçi ve yüzyüze danışma tercihlerine ilişkin görüşleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen adaylarının çevrimiçi- yüzyüze danışmanlığa ilişkin görüşleri

Görüş	n	%
Çevrimiçi daha etkilidir	43	49.42
C1- Ulaşılabilirlik açısından kullanışlıdır	38	43.67
C2- Zamandan tasarruf sağlanır	15	17.24
C3- Daha rahat iletişim kurulur	3	3.44
C4- Basit sorunların çözümünde etkilidir	2	2.29
C5- Kalıcıdır	1	1.14
Yüz yüze daha etkilidir	38	43.67
Y1- Daha net anlaşılır	17	19.54
Y2- Beden dili kullanılarak daha kolay anlatılır	9	10.34
Y3- İnternet üzerinden anlaşması zordur	2	2.29
Y4- Bilginin alınması ve aktarılmasının kolaydır	2	2.29

Y5- Görsellerle/Materyalle desteklenir	1	1.14
Her ikisi de etkilidir	24	27.58
İ1-İnternet sayesinde anında iletişim kurulur	4	4.59
İ2-Konuya göre değişir	1	1.14
İ3-Birebir konuşma olduğu için ikisi de etkilidir	1	1.14

Öğretmen adaylarının çoğunluğu çevrimiçi danışmanın daha yararlı olduğunu belirtmişlerdir. Bu durumun gerekçesi olarak da öncelikle ulaşılabilirliği göstermişlerdir. ÖA75 “*Bence online daha etkilidir çünkü bir çok kazancı var. Öncelikle zaman tasarrufu. Yol kat etme vs. yok ayrıca öğretim elemanımıza her saniye ulaşamayabiliriz. Odasında bulamayabiliriz. Fakat internet üzerinden bıraktığımız mesajın ona ulaşacağını bilir ve bekleriz. Ayrıca resim video vb. ile her aşamada yanına gitmek yerine internet üzerinden bilgilendirme yapabiliriz.*” diye belirterek çevrimiçi danışmanın ulaşılabilirlik açısından daha etkili olduğunu ifade etmiştir. ÖA4 “*İnternet üzerinden danışma daha etkilidir çünkü zaman konusunda bir kısıtlama yoktur...*” diye belirterek çevrimiçi danışmanın zamandan tasarruf sağladığını belirtmiştir.

Öğretmen adaylarının önemli bir bölümü yüzyüze danışmanın daha etkili olduğunu belirtmişlerdir. ÖA69 “*Yüzyüze danışma daha etkilidir. Yüzyüze konuşulduğunda ne anlatmak istendiği daha çabuk anlaşılabilir.*” ifadesiyle yüzyüze iletişimde daha net anlaşıldığı için daha etkili olduğunu belirtmiştir. ÖA12 “*Yüz yüze iletişim her zaman daha etkilidir. Yanındakine bir şeyi elinle kolunla bile anlattırın ama online olunca vurguları bile tam belli edemeyebilirsiniz.*” ifadesiyle yüzyüze danışma sırasında beden dili kullanıldığı için daha etkili olduğunu belirtmiştir.

Öğretmen adaylarının bir bölümü de hem çevrimiçi hem de yüzyüze danışmanın etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu duruma gerekçe olarak ise öğretmen adaylarının büyük bölümü internet sayesinde anında iletişim kurabildim biçiminde ifade etmişlerdir. ÖA6 “*Ben ikisinin de etkili olduğunu düşünüyorum. Belki her zaman yüz yüze görüşemeyecektik fakat internet sayesinde anında iletişim kurabildik.*” demiştir. ÖA70 “*İkisi de olabilir birebir konuşmalarımız olduğundan iletişim sağlanabilir.*” ifadesiyle çevrimiçi de olsa yüzyüze de olsa karşılıklı iletişim kurulabildiği için her ikisinin de etkili olduğunu belirtmiştir.

Araştırmanın bir diğer alt amacı olan öğretmen adaylarının çevrimiçi danışma sırasında aldıkları dönütlere ilişkin görüşleri Tablo 5’te verilmiştir. Tablo 5’e göre, öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu çevrimiçi danışma sırasında aldıkları dönütlerin sorunlarını çözmelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 5. Öğretmen adaylarının çevrimiçi danışma sırasında aldığı dönütlere ilişkin görüşleri

Görüş	n	%
Sorunu çözmeye yardımcı oldu	69	79.31
Hızlı dönüt alındı	35	40.22
Hataların görülmesine yardımcı oldu	10	11.49
Yeterince yararlanmadım	3	3.44
Hiç yararlanmadım	2	2.29

ÖA1 “*Dönütler sorunumuzu çözmemize yardımcı olduğu için yararlı olduğunu düşünüyorum.*” ifadesini kullanarak çevrimiçi danışmada aldıkları dönütlerin sorunları gidermede yardımcı olduğunu belirtmiştir. Bunun yanısıra, ÖA77 “*Özellikle materyal sırasında biz pek soru sormadığımız için online danışmayı fazla kullanamadığımızı düşünüyorum.*” ifadesiyle çevrimiçi danışmadan yeterince yararlanmadığını belirtmiştir. ÖA86 ise “*Online danışmadan yararlanmadım*” şeklinde görüşünü dile getirmiştir.

Araştırmanın diğer alt amacı olan ders kapsamında kullanılan Facebook öğretmen adaylarının öğretim elemanı ile olan iletişimlerine ilişkin görüşleri Tablo 6’da verilmiştir. Öğretmen adaylarının bu alt amaca ilişkin tüm görüşleri olumludur.

Tablo 6. Facebook kullanımının öğretim elemanı ile olan iletişimlerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri

Görüş	n	%
Kolay iletişim sağlaması	63	72.41
Samimiyet sağlaması	16	18.39
Değişiklik olmaması	9	10.34
Olumlu yönde olması	8	9.19
Zamandan tasarruf sağlaması	5	5.74
Psikolojik olarak daha rahat olması	1	1.14

Derste Facebook kullanarak kolay iletişim sağladığını dile getiren ÖA2 “*kolayca iletişim kurmamı ve daha net, kolay anlaşmamıza yaradı*”, ÖA20 “*Öğretim elemanına ulaşmak daha kolay...*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. ÖA22 “*daha samimi bir ortam olmasını sağlayarak karşıdaki kişiyle kolayca irtibat kurulabileceğini fark ettirdi*” diyerek samimiyet sağladığını, ÖA6 ise “*hocamız zaten sevdiğimiz ve değer verdiğimiz bir hocamızdı açıkçası pek bir fark oluşmadı. İlişkimiz zaten çok iyiydi*” şeklinde öğretim elemanı-öğrenci iletişimde değişiklik olmadığını dile getirmişlerdir. Öğretmen adaylarının Facebook’ ta paylaşılan bilgilere ilişkin görüşlerine Tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmen adaylarının Facebook grubunda paylaşılan bilgilerden yararlanma durumları

Görüş	n	%
Dersin içeriği ile ilgili bilgiler	52	59.77
Örnek materyaller	24	27.58
Ödevlerle ilgili hatırlatmalar	15	17.24
Sunuların fotoları	10	11.49
Duyurular	8	9.19
Hepsi	7	8.04
Çevrimiçi danışma hizmeti	2	2.29
Sunu tarihleri	1	1.14

Öğretmen adayları en çok dersin içeriği ile bilgilerden yararlandıklarını belirtmişlerdir. ÖA54 “*Amaç ve kazanımları belirlerken öğretim programını kullandım. Ders planını hazırlarken örnek taslağı kullandım.*” şeklinde ifade etmiştir. ÖA50 “*En çok önceki yıllarda yapılan materyalleri sık sık inceledim.*” diye ifade ederek en çok örnek materyallerden yararlandığını ifade etmiştir. ÖA26 “*Materyali hazırlarken aklımda olan soruları öğretim elemanına sorarak hazırladım.*” diyerek en çok çevrimiçi danışma hizmetini kullandığını belirtmiştir. ÖA65 “*Sunum tarihlerini öğrendim*” diye ifade ederek en çok sunum tarihlerini öğrenmek için kullandığını dile getirmiştir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik yaşamlarında Facebook kullanmaya ilişkin görüşleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen adaylarının öğretmenlik yaşamlarında Facebook kullanmaya ilişkin görüşleri

Görüş	n	%
Evet düşünüyorum	75	86.20
Öğrencilerle iletişimi kolaylaştırır	40	45.97
Bilgi aktarımını kolaylaştırır	14	16.09
Bireylere ulaşmayı kolaylaştırır	14	16.09
Güncel kalmayı sağlar	13	14.94
Velilerle iletişimi sağlar	6	6.89
Derse ilgiyi artırır	4	4.59
Çoklu paylaşım sağlar	3	3.44
Samimiyet/yakınlık sağlar	2	2.29
Etkileşimli ortam yaratır	1	1.14
Kullanmayı düşünmüyorum	10	11.49

Okulöncesinde yaş döneminde kullanımının zor olması	7	8.04
Yararlı değil	3	3.44

Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu öğretmenlik yaşamlarında Facebook kullanacaklarını belirtmişlerdir. ÖA64 “*Öğrencilerimle daha kolay ve etkili iletişim kurmak için sosyal ağları kullanmayı düşünüyorum...*” diyerek Facebook’un öğrencilerle iletişimi kolaylaştırdığı için kullanmayı düşündüğünü belirtmiştir. ÖA63 görüşünü “*Bilgi aktarımı kolaylığından dolayı kullanmayı düşünürüm.*” diye ifade etmiştir. ÖA3 “*Evet, düşünürüm çünkü öğrencilerimle aramdaki mesafeyi ortadan kaldırıp yakınlık sağlar.*” diyerek Facebook’un öğrencileriyle arasında samimiyet/yakınlık oluşturmaya yardımcı olacağını belirtmiştir. ÖA12 “*Düşünürüm tabii. Gayet interaktif bir ortam yaratılabiliyor online olarak da...*” diyerek Facebook kullanımı sayesinde interaktif bir ortam yaratıldığını ifade etmiştir.

Bunun yanısıra öğretmen adaylarının az bir bölümü öğretmen olduklarında Facebook kullanmayı düşünmediklerini belirtmişlerdir. Bu durumun nedeni olarak da okulöncesi yaş döneminde Facebook kullanılmayacağı görüşünü belirtmişlerdir. ÖA55 “*Düşünmem çünkü öğrencilerim yaş olarak küçük ve bu kadar erken yaşta internet kullanmalarına gerek yok.*” biçiminde ifade ederek bu durumu belirtmiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin bir parçası olarak kullanılan Facebook kullanımına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemeyi amaçlayan araştırmada, öğretmen adaylarının öğretim-öğrenme sürecinde Facebook kullanımına ilişkin görüşleri olumlu yöndedir. Öğretmen adayları bu tür uygulamalarla bilgiye ulaşmanın kolay olduğunu, öğreticiyle iletişimin kolay olduğunu ve öğrencinin işini kolaylaştırdığını dile getirmişlerdir. Ortaya çıkan bu sonuç Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran (2010), Ekici ve Kıyıcı (2012), Selwyn (2007) ve Baran’ın (2010) yaptıkları çalışmalarda ortaya çıkan sonuçlarla tutarlıdır. Bu doğrultusunda geleceğin öğretmenlerini yetiştiren eğitim fakültesi öğretim elemanları için bu tür uygulamaları kullanabilecekleri alt yapılar sunularak öğrencilere rol model olmaları sağlanabilir. Olumsuz görüş bildiren öğrencilerin vurguladığı nokta ise bu tür uygulamaların etkili iletişimi zorlaştırabilmesidir. Ancak bu zorluğun karşılıklı anlayışla aşılabilecek bir durum olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğretmen adayları çevrimiçi danışmaya ilişkin öğretim elemanına hızlı ve kolay ulaşabildiklerini, istenilen bilgiye çabuk ulaşabildiklerini, dersle ilgili bilgilerden haberdar olduklarını aynı zamanda hızlı dönüt alabildiklerini belirtmişlerdir. Ortaya çıkan bu sonuç Keleş ve Demirel (2011), Ekici ve Kıyıcı (2012) ile İşman ve Albayrak’ın (2014) gerçekleştirdikleri çalışmalarda ulaşılan sonuçlarla tutarlıdır. Nitekim Keleş ve Demirel (2011) gerçekleştirdikleri çalışmada bu tür uygulamaların öğretim elemanına ulaşma yönünden öğrenciye kolaylık sağladığı sonucuna ulaşmışlardır. Ekici ve Kıyıcı (2012) yaptıkları çalışmada Facebook’un öğrencilere öğrencileriyle ödevler, etkinlikler ve kaynakların paylaşımı gibi konularda iletişim kurma olanağı sağladığı ve hızlı dönüt verilebildiği sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde İşman ve Albayrak’ın (2014) çalışmalarındaki öğrenciler duyuruların takibi, daha fazla insana erişim gibi faktörler açısından ders için kurulan Facebook grubunu yararlı bulduklarını dile getirmişlerdir. Facebook aracılığıyla çok sayıda bireye aynı anda ulaşmanın kolay olması, herhangi bir bildirim kolaylaştırılabilirliği gibi sunduğu olanaklarla öğretim elemanına ve öğrencilere ulaşma, dönüt verme ve duyuruları paylaşma kolaylaşmıştır. Ancak bu tür uygulamaları kullanacak öğrencilerin internet bağlantılarının olmayabileceği ya da Facebook kullanmak istemeyebilecekleri göz önünde bulundurularak alternatif iletişim yolları da kullanılabilir.

Araştırmada öğretmen adaylarının yüzyüze ve çevrimiçi danışmanlığa ilişkin görüşleri benzer orandadır. Bunun yanı sıra her ikisi de etkilidir şeklinde görüş belirten öğrenci oranı da az değildir. Yüzyüze danışmanlığı tercih eden öğrenciler beden dili gibi iletişimde önemli olan faktörleri vurgulayarak internet üzerinden anlaşmanın zor olabileceğini dile getirmişlerdir. Nitekim ABD’de 2012 yılında yapılan araştırmaya göre 13-17 yaş arası gençlerin yaklaşık yarısı (%49) yüzyüze iletişimi tercih etmektedir (Common Sense Media, 2012). Çevrimiçi danışmanlığı tercih eden öğrenciler karşıdaki kişiye ulaşmanın kolay olduğunu vurgulamışlardır. Her iki danışmanlık türünü tercih eden öğrenciler ise bu durumun dersin içeriğine göre değişebileceğini vurgulamışlardır.

Öğretmen adayları çevrimiçi danışma sırasında aldıkları dönütlerin, hızlı olduğunu, sorunlarını çözmeye yardımcı olduğunu ve hatalarını görmelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Bu durum öğretim elemanının öğrenci sorularına anında yanıt vermesinden bu durumun öğrencilerin dersle ilgili sorunlarını çözmeye yardımcı olması, hatalarını görerek düzeltme yapmalarını sağlamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Alanyazında bu sonucu destekleyen araştırma sonuçları da bulunmaktadır (Ekici ve Kıyıcı, 2012; İşman ve Albayrak, 2014). Bu araştırmalarda da Facebook’un hızlı dönüt verilebildiği ve öğrenci sorunlarının karşılıklı yazışarak çözümünün sağlandığı belirtilmiştir.

Facebook kullanımının öğretim elemanı ile olan iletişimlerine ilişkin öğretmen adayları uygulama sayesinde kolay iletişim sağladıklarını bu durumun öğrenci-öğretim elemanı arasında samimiyet ve zamandan tasarruf sağladığını dile getirmişlerdir. Benzer şekilde Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran (2010) çalışmalarında öğretmen-öğrenci etkileşimi arttırmada sosyal ağların olanaklarını vurgulamışlardır. Ekici ve Kıyıcı (2012) çalışmalarında Facebook kullanımının öğretici-öğrenci arasında ödevler, etkinlikler ve kaynakların paylaşımı gibi konularda iletişim kurma olanağı sağladığını, Keleş ve Demirel (2011), Baran (2010), Selwyn (2007) çalışmalarında öğretim elemanına ulaşmanın kolay olduğu ve öğrenci-öğretim elemanı etkileşimine/iletişimine ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları sonuçlarına ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının Facebook grubunda paylaşılan bilgilerden yararlanma durumlarına bakıldığında en çok dersin içeriği ile ilgili bilgilerden yararlandıkları bunu sırasıyla örnek materyaller ve ödevlerle ilgili hatırlatmaların izlediği görülmüştür. Bu durumun ortaya çıkmasında öğretim elemanının 14 hafta boyunca ders ile ilgili materyalleri düzenli olarak Facebook gruplarında paylaşmış olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Alanyazında İşman ve Albayrak (2014) Facebook öğrenciler tarafından duyuruların paylaşımı açısından yararlı buldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu konuda Muñoz ve Towner (2009) öğrenciler için konulara uygun resimlerin, mesajların, derslere ait ödevlerin, olayların ve uygulamaların Facebook sosyal ağında eğitim amaçlı kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda farklı derslerde bu tür uygulamalar kullanılabilir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik yaşamlarında Facebook kullanmaya ilişkin görüşleri incelendiğinde büyük çoğunluğunun (n=75) bu tür uygulamaları kullanmayı düşündükleri görülmüştür. Bunun altında yatan nedenler arasında uygulamanın öğrencilerle iletişimi kolaylaştırması, bilgi aktarımını kolaylaştırması, öğretmen olarak güncel teknolojileri kullanarak yeni teknolojilere uyum sağlama sıralanabilir. Bu bağlamda farklı eğitim düzeylerinde bu tür uygulamaların kullanımına yönelik öğretmenler desteklenebilir. Kullanmayı düşünmeyen öğretmen adayları ise branşları gereği bu uygulamayı kullanmanın zor olduğunu dile getirmişlerdir. Bu görüşü dile getiren öğretmen adaylarının okulöncesi öğretmen adayları oldukları göz önüne alındığında birlikte çalışacakları öğrenci kitlesinin alfabe okuryazarlığı becerilerine sahip olmaması bu uygulamayı neden kullanmayı düşünmediklerinin altında yatan neden olarak görülebilir. Yine uygulamanın yaralı olmadığını düşünen dolayısıyla gelecekte bu tür uygulamayı düşünmediklerini belirten öğretmen adayları da olmuştur. Bu öğretmen adaylarının uygulamayı hiç kullanmayan dolayısıyla yararlarını göremeyen öğretmen adayları oldukları düşünülmektedir.

Notlar

Bu çalışma 4. Uluslararası Eğitim Konferansı, IC-ED 2015 konferansında sözlü olarak sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

KAYNAKLAR

- Ajjan, H. ve Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *Internet and Higher Education*, 11 (2), 71-80.
- Baran, B. (2010). Facebook as a formal instructional environment. *British Journal of Educational Technology*, 41(6), 146-149.
- Bosch, E.T. (2009). Using online social networking for teaching and learning: Facebook use at the University of Cape Town. *Communicatio: South African Journal for Communication Theory and Research*, 35 (2), 185-200.
- Common Sense Media. (2012). Social media, social life: How teens view their digital lives. 15 Haziran 2015 tarihinde <https://www.commonsensemedia.org/research/social-media-social-life-how-teens-view-their-digital-lives> adresinden erişilmiştir.
- Çam, E. ve İşman, A. (2013). Teacher candidates' use of facebook for educational purposes. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 106, 2500-2506.
- Ekici, M ve Kıyıcı, M. (2012). Sosyal ağların eğitim bağlamında kullanımı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 156-167.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., Madran, R. O. (2010). Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. Türkiye'de İnternet Konferansı. İstanbul :İstanbul Teknik Üniversitesi.
- İşman, A. ve Albayrak, E. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- Keleş, E. ve Demirel, P. (2011). Bir sosyal ağ olarak facebook'un formal eğitimde kullanımı. 5. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu. Elazığ, 25 Mayıs 2015 tarihinde web.firat.edu.tr/icits2011/papers/27807.pdf adresinden erişilmiştir.
- Kert, S. B. ve Kert, A. (2010). The usage potential of social network sites for educational purposes. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(2), 486-507.
- Lenhart, A. (2015). Teens, social media & technology overview 2015. 7 Kasım 2015 tarihinde <http://www.pewinternet.org/2015/04/09/teens-social-media-technology-2015/> adresinden erişilmiştir.
- Madge, C., Meek, J., Wellens, J. and Hooley, T. (2009). Facebook, social integration and informal learning at University: 'It is more for socialising and talking to friends about work than for actually doing work'. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 141-155.
- Majahan, P. (2009). Use of social networking in a linguistically and culturally rich India. *The International Information & Library Review*, 41(3), 129-136. 20 Ocak 2015 tarihinde <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1057231709000290> adresinden erişilmiştir.
- Mazman, S. G. (2009). Sosyal ağların benimsenme süreci ve eğitsel bağlamda kullanımı. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Muñoz, C. L. ve Towner, T. L. (2009). Opening Facebook: How to use Facebook in the college classroom. Society For Information Technology And Teacher Education Conference, Charleston.
- Özbay, Ö. (2015). Sosyal ağların yükseköğretimde eğitsel amaçlı kullanımı. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(2), 495-509.
- Pollara, P. & Zhu, J. (2011). Social Networking and Education: Using Facebook as an Edusocial Space. In M. Koehler & P. Mishra (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2011* (pp. 3330-3338). Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Ross, C., Orr, E. S., Sasic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G., & Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 25(2), 578-586.
- Sareah, F. (2015). Interesting statistics for the top 10 social media sites. 7 Kasım 2015 tarihinde <http://smallbiztrends.com/2015/07/social-media-sites-statistics.html> adresinden erişilmiştir.
- Selwyn, N. (2007). Screw blackboard... Do it on facebook! An investigation of students' educational use of Facebook. 9 Nisan 2013 tarihinde <http://www.scribd.com/doc/513958/Facebookseminar-paper-Selwyn> adresinden erişilmiştir.
- SocialBakers (2015). Heart of Facebook statistics. 30 Ağustos 2015 tarihinde <http://www.socialbakers.com/resources/reports/regional/turkey/2015/july/> adresinden edinilmiştir.

- sosyalmedya.co. (2015). Facebook tek günde 1 milyar aktif kullanıcıya ulaştı. 25 Ağustos 2015 tarihinde <http://sosyalmedya.co/facebook/> adresinden edinilmiştir.
- Yapıcı, Ü.İ ve Hevedanlı, M. (2014). Educational use of social networks: Facebook case study. *European Journal of Research on Education*, 16-21.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Geliştirilmiş, 8, 188-242.

Views of Teacher Candidates towards Using Facebook in Instructional Technologies and Material Design Course

Adile Aşkıım Kurt[†], Özge Özer
Anadolu University

Extended Abstract

Introduction: The concept social network recently can be defined as the social environment in which people communicate and form interaction by sharing their feelings, thoughts and information over the internet or any other network (Majahan, 2009). Users can make new friends online and subscribe to groups according to the topics of interest through social networks (Çam & İşman, 2013). Also they can communicate and have great time online (Özbay, 2015). Moreover, by following the recent news through social network, users have the chance to make contact to each other, share information and have quality time. One of the most commonly preferred and used social network is Facebook (Lenhart, 2015; Sareah, 2015). Besides being the most used social network (%26) Facebook has a high level of contact potential, multipurpose tools and numerous users, this situation has attracted the attention of educators and its usage at the teaching-learning process has often been a research issue for them (Kert & Kert, 2010). The aim of this study is to determine teacher candidates' views on using Facebook as a communication tool for the course "Instructional Technologies and Material Design" in Anadolu University Education Faculty.

Method: The study designed as a qualitative study, conducted in line with phenomenological design. The data of the study was collected through structured interviews with open-ended questionnaire. 87 teacher candidates, 76 female and 11 male, participated to the research. The distribution of the teacher candidates according to their majors is; English Language Teaching:-27, pre-school teaching-19, art teaching-17, German Language teaching-11, French language teaching-10 and Physical Education-3. While 35 of the teacher candidates have used Facebook for their other classes before, 52 of them have not. Data has been analyzed through the descriptive analysis method. Each answer given by the teacher candidates has been coded in itself in this process. The obtained themes have been evaluated conceptually, the similarities and differences have been detected and the closely related themes have been gathered to create main themes. The themes have been supported directly with quotations. To provide reliability two researchers have completed the analyses separately. Then the researchers have worked together and by investigating all the themes, sub-themes and codes they determined for each question along with the quotations, they have determined the controversial themes and codes. By using the reliability formula suggested by Miles and Huberman (1999), the reliability percentage of the research has been calculated over 80% for each question.

Results: Through the research it has been deduced that, teacher candidates' views about using Facebook on the teaching-learning process is positive. Teacher candidates indicate that with the help of online consulting they could easily and quickly reach to the instructor, reach the needed knowledge, get information about the class and also efficiently get feedback. Furthermore, teacher candidates have stated that the feedback they get from online consulting is fast, helpful to solve their problems and efficient enough to help them see their mistakes. Teacher candidates said that thanks to the contact form practice with the instructors, they could easily communicate with them and this situation has helped to both save on time and build sincerity between instructor and student. It has been seen that teacher candidates benefitted from the Facebook page the most by getting information about the course content, followed by examples of materials and reminders of homework. By evaluating teacher candidates' views on using Facebook for their future teaching-learning process, it has been concluded to their willingness to use it in their professional lives.

Conclusion: According to the research trying to find out about teacher candidates' views about using Facebook for the course Instructional Technologies and Material Design, teacher candidates' opinions about using Facebook for the teaching-learning process is positive. Teacher candidates stated that with the help of these

[†] Corresponding Author: Adile Aşkıım Kurt, Anadolu University, Turkey, aakurt@anadolu.edu.tr

applications, it is easier to reach knowledge, easier to reach the instructor and students' work has favored. These results coincides with the studies of Gülbahar, Kalelioğlu and Madran (2010), Ekici and Kızılcı (2012), Selwyn (2007) and Baran (2010). The main point stated by the students who had negative view was that this kind of practices could complicate effective communication. However, it can be said that this obstacle could be passed through mutual understanding.

In the research in regard to online consulting teacher candidates indicated that they could easily and quickly reach the instructor, rapidly reach the needed knowledge, get informed about the course and also get feedback effectively. This result is coincide with the studies of Keleş and Demirel (2011), Ekici and Kızılcı (2012) and İşman and Albayrak (2014).

According to the research teacher candidates' views about face-to face consulting and online consulting is quite close. In addition to this the number of teacher candidates who think both are useful is not small. The students who prefer face to face communication highlighted the body language which is an important factor in face to face communication and stated that it could be difficult to have an understanding on the internet.

Teacher candidates remarked that the feedback they get online was fast, efficient to solve their problems and helpful for them to see their own mistakes. This idea was concluded from the fact that by getting immediate feedback online students can get answers to their questions, solutions to their problems and they had the chance to see their own mistakes and correct them. Teacher candidates' views on using Facebook regarding to the interaction between instructor and student is that by using online consulting, interaction is much more easier and this situation has helped to both save on time and build sincerity between instructor and student. Likewise in their studies Gülbahar, Kalelioğlu and Madran (2010) also stated the importance of the offerings of social networks on enhancing the interaction between teachers and students.

When the situation of benefitting from the Facebook page has been evaluated it is seen that teacher candidates benefitted from the Facebook page the most by getting information about the course content, followed by examples of materials and reminders of homework. This conclusion has been deduced from the fact that the instructor has regularly shared the needed materials for the class for 14 weeks and this helped the students to benefit from the Facebook page. At their study İşman and Albayrak also reached to the conclusion that Facebook is an effective tool in terms of sharing all kinds of information especially announcements. When the teacher candidates' thought of using Facebook on the teaching- learning process has been evaluated it has been reached that the majority of them (n=75) are willing to use Facebook at their own teaching learning processes.

Key words: Instructional Technology and Material Design course, Facebook, Teacher candidates